

se povisi broj mandata od 102 na 110 pa je. Isto tako i predlog Demelov da se u Galičiji ustanovi jedan njemački mandat. Odbor je prihvatio sporazum Poljaka i Rusina. Po njem dobivaju Poljaci 75 mandata, Rusini 27. Ovo liko sigurnih za Rusine.

Glede broja mandata i razdioba kotara u Kranjskoj razpravljalo se je 5. i 6. t. m.j., i još se nije svršilo. Plantan je zagovarao drugu razdiobu kotara, po kojoj bi se ustanovilo osim ljubljanskoga još dva mandata za gradove i trgovišta. Polovilo bi se jih po cijeloj pokrajini. Njemci Lemisch i Wastian govorili su za ustanovljenje jednoga njemačkoga mandata u Kranjskoj. Pozivali su se na to da je Kranjska spadala njemačkomu „bundu“, i da oni moraju tražiti sve više naprama jadranskomu moru, te da su Njemci zaslužni za Kranjsku. Dr. Šusteršič se je protivio koli promjeni kotara toli njemačkomu mandatu. Ako pak bi se ovaj imao dati, onda bi trebalo dati Slovencem jednoga u Koruškoj ili Štajerskoj, obnoviv razpravu i glasovanje o tom. Ministar-predsjednik Beck nije protivan pače je za 1 njemački mandat u Kranjskoj, ali za to da treba Slovencem primjerenu odštetu, koja pak nebi bila dana ako bi se dalo Kranjskoj još jedan slovenski mandat više. Dakle primjerna odšteta bila bi samo izvan Kranjske. Proti tomu govorio je Malik. Kad je svršio i predsjednik rekao da će zaključiti sjednicu, dr. Bartoli, član odbora, kao da je pohjesnio. Ustao se i naglo išao sa svoga mjesta te nagibao stolce na stol, lupajući s njimi. Kroz zastupnike naglo je prošao pak išao s druge strane prema predsjednicu, i nešto govorio. Predsjednik je uricao sljedeću sjednicu. A zastupnici pitali se čudom jedan drugoga što se je dogodilo dru Bartoli-u. Nitko nije znao razumjeti njegovu postupku. Predsjednik je nekim retno da mu je dr. Bartoli bio javio da će govoriti dugo, tako da neće pustiti da onoga dana dođe do glasovanja. Na to je predsjednik odgovorio, da neće ni postaviti glasovanja na dnevni red, pak da ni ne treba da dr. Bartoli govori za tobož zapriječiti glasovanje.

Austrijska delegacija držala je sjednicu 5 dana uzastopce prošloga tjedna. Kod razprave proračuna za c. i kr. moraricu iz taknuo je Šusteršič neka se brodivlje bolje uredi, i obala učvrsti. U Pulj da bi monarhija mogla doživiti svoj Port-Artur. Da se doista kani utvrditi Šibenik, al što će kad nejma željezničke sveze. Kod podrobne razprave ministra izvanjskih poslova „diplomatski troškovi“ govorio je delegat Biankini o zavodu sv. Jeronima. Reče, da su prošle već dvie godine što su talijanski sudovi riešili sva preporna pitanja glede zavoda sv. Jeronima. Zavod je pod zaštitom Njeg. Veličanstva. Obstoji breve Lava XIII. kao svečani dokumanat da zavod spada hrvatskomu narodu, a ipak neće da se stvar rieši. Kojim pravom upravlja legacioni savjetnik grof Coronini crkvenim, hrvatskim, narodnim imetkom i crkvenim zavodom?! Žalibože ima i u crkvenih krugovih u Rimu ljudi, koji su protivni Hrvatima. Čitalo se je dapače, da će ravnatelj zavoda biti imenovan tudjinac, Talijan monsieur Lucidi. Ako je to istina, onda je to vrhunac drzovitosti, krvava provokacija, koju će Hrvati odbiti.

I njemački klerikalni konservativni list „Waterland“ nezna ništa k tomu reći, nego da je Biankini impetuozno i ekscesivno govorio! Dakako, kad se radi o hrvatskih dobrih i pravicah, onda i Njemci konservativni klerikalci po njih mlate, mjesto da jih kao pravi kršćani brane. — U pitanju zavoda sv. Jeronima je Biankini također interpelovao.

Isti gospodin delegat Biankini govorio je kod proračuna za Bosnu i Hercegovinu. Govorio je do dva sata. Govorio je najprije hrvatski pak njemački, za svoju političnu braću u Bosni i Hercegovini. Šmatra to za svoju dužnost kao sin Dal-

macije, jer ta braća nisu zastupana u nijednom zakonodavnom tjelu, i jer se s njimi postupa kao sa divljaci u najodljeđenijih kolonijah. Govori takodjer s toga, što Bosna, Hercegovina i Dalmacija sa okolinsimi zemljami stvaraju u geografskom, etnografskom i državopravno-listoričkom obziru nerazdijelivo jedinstvo, i da njim predstoji jedna budućnost. Bosna i Hercegovina su zaledje Dalmacije, a Dalmacija su morska vrata za Bosnu i Hercegovinu. Na to je nacrtao stanje u Bosni i Hercegovini u svili oborih, i prikazao ga u jako crnoj slici. Zaključio je ovako: Kako je sada, nemože ići dalje. Ili — ili. Mi moramo i tamo bankrotirati i svoj mandat vratiti vlastim što su podpisale Berlinaki ugovor, ili pak nastupiti otvoreno puteve slobode i napredka. Inače možemo biti stalni, da ćemo kod evropske konstalacije doživiti exod (izlaz) iz okupiranih pokrajinah, koj će juče boliti nego li exod iz Lombardije i Mletake. Razni delegati su mu povladjivali, ministar financija Burian pako odgovarao drzovito, na što mu je pak došlo Biankini odgovorio.

Formalnu zaključnu sjednicu imala je austrijska delegacija petak dne 6. i 7. u večer, a ugarsko-hrvatska sljedeći dan. U njh se je ustanovilo da zu zaključeci jedne i druge delegacije jednaki.

I kvoine deputacije imale su svoje sjednice svaka posebice, a njihovi pododbori skupno. Austrijska deputacija stoji na stanovištu, da se kvola, svola za skupne poslove, ima plaćati po broju pučanstva. Prema tomu da pripada na Austriju 67-68, a na Ugarsku 42-4. Ugri se oslanjaju na poreznu moć, pak vele da bi Austrija imala plaćati 65-6, a Ugarska 3-4. Razlika je dosta velika. Kako će se izglediti, to se nemože predviđjati.

Politički pregled.

U Pulj, dne 11. jula 1906.

Austro-Ugarska

Jedan od njemačkih ministara izjavio se je ovih dana prema nekome novinaru, da će carevinsko vieće biti odročeno u drugoj polovici tekućega mjeseca, dočim da će odbor za izbornu reformu i nadalje zasjedati. Taj je odbor riešio pitanje izbornih kotara u posljednjih sjednicah za Galičiju, Korušku i Štajersku. U posljednjoj sjednici imala se je raspraviti izborna osnova glede Kranjske. U predzadnjoj sjednici zahtjevali su Niemei jedan mandat za Niemeo u Kočevju, kojih imade okolo 15.000. Tomu zahtjevu uzprotivili su se odlučno slovenski zastupnici. U sjednici odbora od ponedjeljka imalo je doći do glasovanja glede izbornih kotara i broja zastupnika u Kranjskoj. Nu do glasovanja nije došlo, jer je zastupnik Bartoli držao obstrukcioni govor, kojim je ispunio svu sjednicu. On se je pritužio na umišljeni pritisak koji se tobož vrši na Talijane, te je kazao, da će Talijani, ako se ne prevede razdioba kotara po njihovoj želji, t. j. ako im se ne da još jedan mandat u Istri i Gorickoj, osujetiti izbornu reformu svimi mogućimi sredstvi.

Dne 9. o. m. držane su pod predsjedanjem hrvatskoga bana grofa Pejačevića razprave za predradnje oko zakonskih osnova, koje će se predložiti saboru na razpravu u predstojećem zasjedanju. Konferenciji prisustvovali su između ostalih i budući predstojnici dr. Nikolić i dr. Badaj.

Hrvatski sabor sastat će se dne 14. o. m.

Srbija.

Iz Biograda javljaju: Pašićeva vlada predat će kralju, čim se sastane skupština, svoju ostrvku. To se je snovalo još pred izbore, no s obzirom na većinu, što ju je dobila kod izbora, imala je to biti samo formalnost. Medjutim su se prilike promijenile. Ako i ne bude prihvaćena ostavka

Pašićeva, ipak će izstupiti iz vlade oni ministri, koji se ne slažu s Pašićevim držanjem glede pregovora s Austro-Ugarskom. To su Jovanović, Putnik i Vesnić. Skupština se sastaje u nedjelju.

Rusija.

U odboru drž. dume, koji se bavi pitanjem o podporama, što se imadu podijeliti biednom pučanstvu, izjavio je ministar financija, da će unatoč ruskom zajnu biti ove godine deficit od 130 milijuna kruna, jer da su krivo izračunani izdatci za rusko-japanski rat. Ovi izdatci prekorajuju ustanovljenu svotu za preko 200 milijuna. Na koncu je ministar izjavio, da nov izvanjski zajam nije više moguć, jer da je i tako već sada ruska valuta niža od same argentinske.

Feller Elsa-Fluid

Ovim znakom zaštićeni Fellerov
BILJEŽNO-ESKIZNI FLUID
(kao kalam, pisanje, crtanje, boje, kreskivanje, bol u vratu, bol u prsima i zglobovima, umorost, slabost, upala, neduh, promrzlost, influenca, glavobol, vrućica, 12 male ili 6 velike boce K 5.— franko, 24 male ili 12 velike boce K 8.—). Naručite ovaj zaslovi na E. V. FELLER — BRUSICA (Hrvatstva) Elda Uzg. br. 202.

Moguće su kvalitete Fellerove Bilježne Pisanice, plinice sa znakom, 6 bočica, 6 bočica, 6 bočica, 6 bočica, 12 kutija franko K 7.—. Pravo balzama se dobije, ne 1 već 2 bočice franko za K 5.—, isti je isti kao kod svih zločudnih bolesti. Zagarantirani pravi sirup za kalam! 2 boce K 5.—. Pravo norveško riblje ulje 2 boce franko K 5.—.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Zabava Sokola u korist putne blagajne, koja je bila u nedjelju večer na vrtu „Belvedere“ izpula je u svakom pogledu sjajno. U veliki tamburaški zbor, koji je svojom već starom vještinom odigrao nekoliko komada, nastupio je ovog puta i pjevački zbor i to muški i mješoviti. Muški je zbor odpjevao veoma lepo „Ustaj rodo“, „Morje adrijsansko“ i „Nek dušman vidi“. Mješoviti zbor odpjevao je tri slov. narodne pjesme od Hubada. Gromorni aplauz i pljesak nije se slego dok nisu pjevačice i pjevači opet stupili na danke, te ponovno odpjevali ove jednostavne, ali ipak tako mile i čarobne pjesmice, koje ugruju srce i dušu čovjeka. Koli tamburaškim, toli pjevačkim zborom ravnao je naš starišina g. Laeko Križ, koji je i sav trud za taj koncert uložio.

Vrhunac sve te lijepe i ugodne zabave, vrhunac odusevljenja bio je nastup g. dr. Novosela, koji nam je odpjevao tri pjesme, a pratila ga na glasoviru vanrednom spretnošću gospođica Stanica Laginjeva. Bojimo se izreći pohvalu g. dru Novoselu, hoće se da ga ne uvredimo, jer je to pjevanje takovo bilo, kakvog ga dosad u Pulj nikad čuli nismo. Njegov se čisti glas razlegao kao zvono onom bašćom i prodirao ulicama lievo i desno, te zastavljao ulicam idući svijet, koji je svetom mirnošću slušao tužan vapaj Gregoričeve pjesme domovini, koju je odjenuo u divno ruho harmonije naš mladi glazbenik g. Prejac. Doista ti krasni Gregoričevi stihovi, te liepo uhrane rieči nisu mogle dobiti dostojnijeg ruha, nego li njim ga je dao g. Prejac, a sve to onako liepo, tužno, bolno, puno ljubavi i zara nije mogao da odpjeva drugi onako divno kao što je to učinio g. dr. Novosel, koji za to bio nagradjen burnim aplauzom, a vrijedna i mila gospođica St. Laginjeva krasnom kitom cvećea.

Obćinstvo ostalo je zapanjeno i nije znalo, kako da sve to dostojno zahvali, pa razilaze se u kasno doba noći sve je veselo i zadovoljno odližalo jednodušnim uvjerenjem, da ovako sjajne zabave još nije bilo u Pulj.

Grom ubio ribara. Dne 8. o. m. lovlili su ribari iz Fazace sardele nedaleko Premanture. U jednoj ladjici nalazio se je vlasnik Abbá sa dva sina i sa još dvo-

jicom ribara. Dok su lovlili nast izmehada velika oluja, za koje se je stari Abbá sa jednim ribarom povukao ispod krova ladjice dočim su ostali na palubi, oba sina i ribar Trolis. Za oluje udari grom u ladju i pogodi dvadeselgodisnjeg mladica Abbá baci ga u more, dočim je osinuo brata mu tako čvrsto, da je morao u bolnicu. Nesretnog mladica nisu mogli vise naći.

Školstro u Pulj. Talijanski sveučilišni djaci našega grada izdali su tiskom statističke podatke o srednjih i pučkih školah grada Pule s tom nakanom, da odvrata talijansko građanstvo od polaska njemačkih pučkih i srednjih škola. Ti podatci su vrlo zanimivi a jadicovke talijanskih sveučilištaraca na njemačke pučke i srednje škole tako smiešno-zalostne, da čeno se mi na taj preduzet povratiti čim nam to priator lista dopusti.

Lošinjski kotar:

Obraćenje. Sredinom ovoga mjeseca prešla je sa protestanske na katoličku vjeru gospođica Marla Skopinčić rođena Waltson u Malom Lošinju.

Vjenčanje. Danas, dne 12. o. m. vjenčala se u Malom Lošinju gospođica Blaženka Lovrić, kćerka neustrašivog narodnog borca g. Ivana Lovrića, sa gospodinom Josipom Hafnerom, pravim slovenskim narodnjakom iz Koruške.

Novovjenčanima naše sređne čestitke!

Voloski kotar:

Iz Lovrana pišu nam: — Pročulo se ovih dana, da odlazi od nas naš obljubljeni i vitezazlučni župni upravitelj g. Ivan Ziganto, koji je premješten u Sv. Križ kod Kastva. Kratko je vrijeme bio ujedju nama, nešto više od godine i pol, ali je i u ovo malo vremena učinio ovdje jako mnogo. Mlad čovjek, pun ideala, pun dobre volje za rad, došao je medju ovaj zapušteni narod, da ga preporodi u vjerskom i narodnom pogledu. Srećenik po duhu Kristovu, Hrvat dušom i tijelom, bio je dostojan nasljednik blagopokojnog biskupa Šterka, koji je takodjer bio više godina župnikom u Lovranu.

Radio je neumorno u crkvi i izvan crkve, akoprem nije bio podupiran od onih, koji bi mu morali poći svagdje na ruku, već je dapače bio mnogo puta upravo od tih priečen. No sve spletke mu nisu slozile dobre volje za rad. Pogledajte Lovraneci same našu crkvu, kako nam ju je liepo uredio; ta izgleda sada kao zrcalo. Čista je i liepa u koliko može da bude starinska crkva. Za zvonic se znaćio, da ga popravi, ali ako mu nije plemenita nakana uspjela, i ako nam je i danas zvonic bez kriza i travom zarasteo, nije kriv ni najmanje veleč. g. upravitelj, nego što je to tako ostalo, zahvalite onima, koji vas ludo napućuju, da je gospodin župnik mislio učiniti hrvatski zvonic. Niste htjeli vjerovati gosp. administratoru, koji je za nas sve dobro mislio i radio, nego volite vjerovati onima, koji vas vode u propast. Oj tužni moj narode Lovranski!

Evo, ovako vrijednog čovjeka gubi naš Lovran! Čovjeka gubi, komu je bio na srcu napredak ovog mjesta; svećenika, koji je znao uvijek svjetovati dobro i počučiti pametno i komu je mogao doći svaki Lovranac u svako doba, kao svomu otcu i prijatelju.

I doista neima čovjeka u Lovranu, koji nebi visoko cijenio našeg bivšeg upravitelja g. Ziganta, i koji nebi žalio što nam odlazi; pače isti naši narodni neprijatelji su ga morali cijeniti i poštovati. Ali uza svu ljubav i poštovanje naroda prema njemu, pošlo je za rukom dvojici, trojici, koji niti mare za crkvu, a niti za brinu za dobro naroda, da se mora seliti, jer je imenovan župnikom u Lovranu gosp. Iv. Luk.

Mi još nepoznamo našeg novog župnika, pa ne možemo niti o njemu suditi; al mu ipak poručujemo, neka drži s narodom, koji je u Lovranu sav hrvatski; neka služe naš hrvatski jezik u crkvi i izvan crkve i neka se ne dađe zavajati

iznežada
Abba sa
krova la-
oba sina
grom u
mladića
je osinuo
ao u bol-
ogli više
i svenči-
u tiskom
i pučkih
mom, da
polaska
a. Ti po-
vke tali-
ko pučke
stine, da
tati čim
mjeseca
tatalotiču
rodjena
o. m.
spodjica
og na-
gospo-
im slo-
ue če-
Pročulo
naš ob-
itelj g.
u Sv.
ne bio
i pol,
o ovdje
la, pun
ovaj
u vjer-
nik po
tjelom,
kojnog
o više
izvan
an od
puta
ka mu
Pogle-
kako
sada
može
nik se
nije
am je
našlen,
vitelj,
nima,
opodin
Niste
koji
nego
ode u
anski!
gubi
je bio
nika,
i po-
svaki
otcu

od stanovnih ljudi, koji su neprijatelji i crkve i naroda. Pa ujedno želimo i očekujemo od njega, da će poći stopama blagopokojnog biskupa Šterka i vč. gosp. Žiganta, i tako će postati doista njihov vredni nasljednik! Bog dao bilo tako!

Gradnja groblja u Lovranu. Obćinsko glavarstvo u Lovranu raspisuje u talijanskih listovih jeftinbu za gradnju novoga groblja u mjestu Dolac-Lokva, pokraj Lovrana. Dne 20. julyja obdržavat će se u tamošnjem občinskom uredu javna jeftimba:

- 1.) Za gradnju ceste do novoga groblja,
- 2.) za gradnju crkvice na groblju i 3.) za gradnju groblja. Za prvu gradnju proračunan je trošak na kruna 28.467; — za drugu kruna 39.547.24; za treću kruna 103.228; za nepredviđena djela 8.757.76 — ukupno kruna 180.000. Pismene i zapečaćene ponudbe za sve tri radnje valja da sadržaju popust na gornjih cijenah i dokaz da je položena jamčevina od 5 posto na ciele iznos. Nudjoci valja da se obvezu da će preuzeti dosadašnje troškove od 6.000 K, i da izjave, da su im poznati nacrti, proračun i svi uvjeti. Osvaj občinski ured daje obavijest i prepis svih spisa uz odštetu od 25 kruna.

Pazinški kotar:

Sa c. kr. državne hrvatske gimnazije u Pazinu.

Upisivanje učenika sa I. razred na c. k. velikoj državnoj gimnaziji u Pazinu za nastajnu školsku godinu 1906—1907. obavili će se dne 16. srpnja i 16. i 17. rujna t. g., a prijavni ispiti biti će dne 16. srpnja i početkom nove šk. godine dne 17. rujna. Tko želi biti primljen valja da se prijavi od 8—12 sati prije podne u gimnazijskom upraviteljstvu u pratnji roditelja ili njihovih zamjenika te ima donijeti sa sobom krštenicu (biljegovanu), kojom će dokazati, da je navršio desetu godinu života ili da će ju navršiti do 31. prosinca 1906. Ako je pohađao pučku školu, ima prikazati i svjedodžbu polaznicu, propisanu minist. naredbom 7. travnja 1878. broj 5436.

Na prijamnom ispitu za I. razred zahtijeva se: a) iz nauka vjere onoliko, koliko je propisano za prve četiri školske godine pučkih škola; b) iz hrvatskoga jezika okretnost u čitanju i pisanju, poznavanje pravilnih oblika, vještina u razglabanju proste i raširene rečenice, najglavnije o pravopisu i razgocima; c) iz računarstva četiri glavne vrste računa sa cijelim brojevima pismeno i usmeno. Svaki prijamaik ima platiti pri upisivanju 4 K 20 h za upisarinu i 2 K kao prinos za učila.

Iz Krapana nam pišu, da je ravnateljstvo tamošnjeg rudokopa prihvatilo sve uvjete, što ih stavije radnici, te da ima nade, da će sada štrajk prestati.

P. S. U zadnji čas doznajemo, da su se pogodjanja između omladnika radnika i između ravnateljstva razbila te da će usljed toga i nadalje radnici štrajkovati.

Porečki kotar:

Poziv na redovitu godišnju glavnu skupštinu podružnice »Družbe sv. Cirila i Metoda« u Livadama, koja će se obdr-

žavati dne 15. julyja 1906. u 4 sata po podne sa sljedećim dnevnom redom:
1. Pozdrav predsjednika.
2. Izvješće tajnika.
3. Izvješće blagajnika.
4. Izbor novog odbora.
5. Slučajni predlozi.
6. Ples u kući gosp. Brtoše Ivana u Livadama.

Izvoz vina iz Poreča. U mjesecu juniju izvezeno je iz Poreča parobrodni društva »Istria-Trieste« i »Ugarsko-hrvatskog parobrodarskog društva« ukupno 3614.80 stolitara, i to za Trst 1926 stol., za Pulu 657.90 stol., za Rijeku 830.90 stol. Prošle godine istoga mjeseca izvezeno je vina od tamo 3655.50 stol. i to za Trst 2130.80 stol., za Pulu 2130.80 stol., za Rijeku 841.40 stolitara.

† **Ivan Pesante.** U Poreču preminuo je ovih dana kanonik i proš. stolnoga kaptola pred. g. Ivan Pesante, bivši škol. nadzornik za onaj kotar itd.

Pokojni kanonik Pesante spadao je među najodlučnije naše narodne protivnika, u čemu se je osobito iztaknuo kao ljuti protivnik naše glagoljice. Počivao u miru!

Koparski kotar:

Javni sastanak u Marozglah. Kako smo u posljednjem broju i kratko javili, obdržavati će se u nedjelju dne 15. o. m. posle podne u Marozglah (politički kotar Kopar) javni sastanak, na kojem će narodni zastupnici Kompare i Mandić govoriti o izbornoj reformi.

Od naše inteligencije na koparsčini očekujemo, da će se živo zauzeti rječu i dobrim primjerom za taj sastanak.

Iz Roča pišu nam 2. o. m. Ovdosnji predstojnik peštoje Škobertal ne kani se poboljšati. Mjesto da se umiri i ublaži svoje postupanje nakon poznatih pritužba proti njemu u naših novinah, on se istim jošte izrugava klevećuć, da iste samo beđaci čitaju.

Poznati naš mladić Ante Nežić, kojega je taj uzorni činovnik ranio, podnio je proti njemu obtužbu i bio je sudbeno kažnjen na globu od 10 K, na 4 K za dangubu i na odštetu od 50 K. Nu sve to neće ga stalno opameliti i mi se snobivamo od čuda, kako može državna željeznica toga čovjeka i nadalje ovdje pustiti.

Talijanska škola u Savudriji! Zadržanih dana prošloga mjeseca bila je u poreznoj občini Medelji — župa Savudrija komisija radi ustrojenja pučke škole u onoj župi. Od strane političke oblasti iz Kopra prisustvovao je upravitelj ove oblasti g. Polley, od strane polit. oblasti u Poreču g. Schneider; zemaljski odbor zastupao je prisjednik Chersich, a občine Piran i Humak načelnici ili njihovi zamjenici. Ta se gospoda sastade u Medelji, kamo pozvaše poglavare obiteljih, koji da su je d. n. o. g. l. s. n. o. izjavili, da žele imati talijansku školu. Tu školu da će polaziti i djeca susjednih občina.

Mi se nećudimo nimalo što su se (ako su se) roditelji izjavili za talijansku školu, jer nas uči gorko izkustvo, da je to posve lahko u piranskom i bujskom sudbenom kotaru, gdje talijanska gospoda predobiju hrvatske roditelje milom ili silom ili prevarom za talijansku školu. A tako se je bez dvojbe dogodilo i u Savudriji, gdje je velika većina našega siromašnoga i zapuštenoga pučanstva.

Franina i Jurina.

Fr. Si čital kako se groze naši socijalisti? Jur. Komu? Zač?
Fr. Guvernu, da kani dat talijanskoj sinjoriji premlao deputata za Beč.
Jur. Pak će to njih tišći?
Fr. Ter znaš, da pravi hlapac će poć i va oganj za svojga gospodara.

Razne primorske viesti.

Imenovanje Gg. August Jakopić i Fr. Emil knez Smečina, savjetnici prizivnog suda u Trstu pridijeljeni ministarstvu pravosuđa u Beču, imenovani su dvorskim savjetnici najvišeg kasacionog sudišta.

G. X. Corsich računarski savjetnik, imenovan je računarskim nadsavjetnikom kod računovodstva namjestništva u Trstu. Umirovljen je ravnatelj računarstva kod namjestništva u Trstu g. Aleksander Mayhofer te mu je podijeljen red željezne kruna III. razreda.

Promjene u učiteljstvu srednjih škola u Istri. Službeni list bečke vlade priobćuje, da je premješten najestini učitelj hrvatske gimnazije u Zadru g. Stjepan Figurić na hrvatsku gimnaziju u Pazin; prof. državne gimnazije u Puli dr. R. Gall premješten je u Beč; prof. iste gimnazije g. dr. F. Podhorsky premješten je također u Beč; g. L. Sadl namjest. učitelj na držav. gimnaziji u Niesu premješten je na državnu gimnaziju u Puli.

Javni sastanak na Livadah. Na vruću želju naših vrednih Livadčana i ostaloga našega pučanstva občine Oprtalj, sazivlje političko društvo za Hrvate i Slovence Istre za nedjelju dne 22. o. m. na Livadah (občina Oprtalj) javni sastanak, na kojem će među ostalim govoriti o izbornoj reformi zem. zastupnik g. Matko Mandić. Polanji program toga sastanka priobćiti ćemo u budućem broju.

Kralj na pomorskih vježbah u Dalmaciji. »Narodnom Listu« javljaju iz Beča: Kralj će odputovati iz Beča put Dubrovnika dne 10. septembra u večer. Od god. 1875. kralj nije prisustvovao pomorskim vježbam u našim vodama. Kralja će pratiti prijateloma: sljednik Fran Ferdinand, a odsjeli će u kneževu dvoru. Vježbe će trajati tri dana. Učestvovati će dvije divizije sa 11 brodova i treća divizija sa 6 brodova i nekoliko torpiljka. Pošto su ove vježbe t. zv. »kombinirane«, učestvovat će i kopnena vojska.

»Mladi Istran«. Primili smo 7. i 8. broj »Mladog Istrana«, lista za mladi svijet, sa vrlo bogatim sadržajem, te ga toplo preporučamo našoj mladeži i svim njezinim pravim prijateljima.

Prisilno prijateljstvo. Na Tjelovo bilo je — kako pišu novine — više talijanskih častnika u Gorici, gdje da su

bili prijateljski pogošćeni. Da vrata Talijani austrijskim častnikom milo za drugo, pozvali su austrijske častnike u talijanski gradčić Cividale, na austrijsko-talijanskoj granici, da ih tamo posjete. Tamo kane domata austrijski častnici, gdje da će ih talijanske oblasti i talijanski častnici pogostiti.

Ti za nevolju saveznici utvrđuju svoje granice, jedan proti drugom, na granicah pomažuju svoje posade, jer ne vjeruju jedan drugomu, a ovamo se goste i bratimo kao da bi bili najbolji prijatelji!

Konačan pregled katastralnih čestica. Državni nadzemljomjer gosp. M. Spongia doći će polovicom mjeseca julyja u občinu Hrnak (Umag) da konačno pregleda tamo katastralne čestice. Dne 17. biti će u poreznoj občini Petrovija, dne 20. julyja u Sv. Lovreča a dne 24. julyja u Materadi. Dne 26., 27. i 28. julyja biti će na poreznom uredu u Bujah, gdje će primati pritužbe i prijave o promjeni vlasništva pojedinih katastralnih čestica.

Za nove članove zemaljskoga školskoga vieća bili su imenovani za dobu od 6 godina gg. dr. Alojz Faidutti stolni prost; dr. Helarij Zorn vjeroučitelj na državnoj realci; Fridrih Simzig ravnatelj državne gimnazije i Stjepan Kriznič ravnatelj učiteljska i školski savjetnik — svi u Gorici.

Priposlano.¹⁾

Gospodinu Petru Juretiću, občinskom tajniku u Kastvu. Prošle godine u mjesecu novembru, poslao je niže potpisani odbor molbu na slavno zastupstvo občine Kastav, da podijeli občina društvo sv. Mihovila što kakovu novčanu podporu s razloga, što je u godini bilovalo mnogo članova i društvo imalo mnogo troška.

Vi gosp. tajniče primili ste molbu u svoje ruke i rekali ste, da ćete to Vi sam izručiti na zastupstvo.

Ujudo Vas molu niže potpisani, zašto niste molbu izručili Slavnom obč. zastupstvu?

Zašto niste obdržali Vaše besede, već ste molbu izručili društenom blagajniku bez da ste istu dao na pregled občinskom zastupstvu. Dvojimo da rješite, gosp. tajniče, mnoge molbe na isti način.

Rubeši, dne 1. julyja 1906.

Odbor »Udruge sv. Mihovila«.

Listnica uredništva i uprave.

Sa zadnjim brojem počeli smo obustavljati list svim okorjelim i višegodšnjim dužnicima, koji neka sebe krive ako im bude radi toga prouzročeno troškova. — Dalje se nemože više, zato smo počeli bezobzirno postupati.

Pravim čudom mogu se nazvati uspjesi postignuti uporabom dvostruko-elektro-magnetičnog križa R. B. broj 86-987 g. Alberta Möllera, pošto se je mnogo hiljada osoba uporabom istog za uvijek riješilo Gichta, ischiasa, Reume, srdčanah te živčanah i dr. bolesti, dapače i u najstarijih slučajevih, što svjedoče nebrojne zahvalnice i priznanice, koje posjeduje gosp. Albert Müller. Te koje su ne samo listi, nego i strukovnjaci pisali. Tako n. pr. piše gosp. dr. Pavao Szentecz, ukrajan listić u Jasz-Szent-György; Stovani g. Müller! Pošto se je Vaš dvostruko-elektro-magnetički križ vrstnim pokazao to ču isti svakom prilikom preporučiti.

S toga neka se svaki, koji na gornjim bolestinah trpi, takav jedan stroj nabavi, koji se kod g. Alberta Möllera u Budimdesti V. kotar, Vadasz ulica br. 43/A, dobiti može.

¹⁾ Za članke pod ovim naslovom ne odgovara uredništvo.

HOTEL BALKAN -- TRST

KAVANA i REŠTAURACIJA

NOVA ZGRADA, 70 elegantnih soba

električna rasvjeta, kupelji, cienne umjerone.

POČKAJ i KÖGL.

Magustanje obitelji
ima biti namjenjeno
briga naših kućanica!

**Katheriner-
Kneippova
sladna kava**

Ugodna je i tečna po načinu Kath-
reinerove pripreme, posipajte zdravije,
jeftina je, te pruža svoja opravna
neposredne prednosti u kućanstvu!

Neka se kod kupovanja i ljetično-
glasi ime Katheriner i neka se za-
brijava samo originalni znak ova za-
štitnim znakom župnika Kneippa.

POKUŠAJTE VYDROVE PROIZVODE!

Može se je dobiti kod svih trgovaca već,

gdje ih nema, zatražite je izravno kod nas.

VYDROVA TVORNICI JESTVINA U PRAGU-VIII.

Ljekarnički vježbenik

sa naturalnom svjedodžbom, traži
mjesto u kojoj ljekarni. Govori hr-
vatski i njemački. Ponude neka se
izvole upravitelji na
F. REIZERA, juniora, SAMOBOR.

Odlikovana

svijećarna na paru

Gorica - ulica Sv. Antona

Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom sta-
rešinstvu, p. n. slavnom občinstvu svijeće
iz prijesnog pčelnoga voska kg. po K 5.—. Za prijesnost
jamčim s K 2000. Svijeće za pogrebe, za božićna drva,
vošteni svitci i med najfinije vrsti uz veoma niske cijene.

SVOJ K SVOME

JEDINA HRVATSKA TVORNICI VOŠTANIH SVIJEĆA U ŠIBENIKU.

Častim se preporučiti p. n. občinstvu, poštovanom svećenstvu, crkvama,
bratovštinama svoju krasno uređenu

TVORNICI VOŠTANIH SVIJEĆA.

Kod mene se dobivaju izvrstne, a od mnogih priznato u svim veličinama
svijeće od pravog pčelnog voska kao i finog crkv. tamjana.

Prodojem dobra i svježa — po zdravije — korisna meda Klj. po K 1-20.

Kupujem uz dobru cijenu u svim količinama žutog voska.

Svaku i najmanju narudbu p. n. mušterija obavljam najspretnije,
kao i uz najpovoljnije uvjete.

S veleštovanjem

Vladimir Kulić,

Šibenik (Dalmacija), glavna ulica.

JEDINA HRVATSKA TVORNICI VOŠTANIH SVIJEĆA U ŠIBENIKU.

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45-22.

jest elektro-magnetičkim metalima sastavljeni stroj,
koji kod uloga, reuma, astme (teškog disanja), ne-
spavanja, zvonja u uhu, neuralgije, glavobolje (mi-
gräne) kucanja arda, zubobolje, mušavne slabosti,
studen ruku i nogu, padavice (epilapsije), mokravicu
postelje, najusni, nesvjestice, naglušnost, drhtanja
na tjele, influence akopane na kralješću hrkta, hila-
dila (malokrvnosti), želudačnih grčeva, bezidečnosti,
tečlaca, panekrvnosti, svih udnih grčeva, hgo-
shondrije, tjelesnih grčeva, hümerrheida, kao i kod
svačega slabosti tjele, ali kao neodoljivo sred-
stvo, pošto elektro-magnetična struja djeluje čovje-
čnim tjeleom djeluje, čime se rečene bolesti u naj-
kraćem vremenu izliče.

Poznato je, da liečnici kod navedenih bolesti
višekratno elektrizirane tjele upotrebljuju, ali ipak
na taj način, da jaka struja samo prolazno i pu-
vremenom kroz tjele prolazi, dotim naprotiv tomu
struja elektro-magnetičnog križa ili zvijezde R. B.
br. 86967, kako je jur rečeno, omjerjenim načinom
napreknado na tjele djeluje, što svakako bržem
izličenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godina stare bolesti izličeće su sa svojim strojem
posve! Od izličenih sa svojim strojem R. B. broj
86967 izraženo zahvala kao i od odličnijih slojeva
izdane svjedodžbe i priznanice iz svijta strano svjetla
pohranjene su u mojoj pismolirni, gdje se može
komu u svako doba na vid. **GDJE NUDAN LIEK
NUE POMOGAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ,** jer
je to sigurno sredstvo proti gore navedenim bole-
stima, a onaj bolesnik, koji po mojem stroju nebi
bio izličen najdulje u roku od 45 dana, dobija
novac natrag.

Upozoravam osobito p. n. občinstvo na to, da
se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltinim, koji
je poradi svoga neuspjaha zabranjen u Njemačkoj
kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki
elektro-magnetički križ ili zvijezda R. B. br. 86967
usabito se hvati i zliža vanrednu dopadnost poradi
svoje izvrstne liekovitosti.

MALI STROJ STOJI 4 K. Rabiti ga mogu samo djeca
i jako slabe gospodje.

VELIKI STROJ STOJI 6 K. Rabi se kod ostarjelih 20
godit. kroničnih bolesti.

Doplivanje i narudbe obavljaju se i u hrvat-
skom jeziku. Pouzećem ili ako se novac unapred po-
šalje, razaližio glavna prodavaona za tu i inozemstvo:

ALBERT MÜLLER,

Budimpešta, V., Vadsz-ulica 43/A.

Kalman ulica ugao.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrugnih dionova jedan ili više
po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te
plaća od istoga 4%.

disto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog
odkaza, a iznose od 1000 K
ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok za
odkaz, uz odkaz od 3 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku
ili na mjenicu

i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati prije podne i 3-6 sati
poslije podne; u nedjelju i blagdana
osim jultija i augusta mjeseca od 9-12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u **Olivo S. Stefana br. 9,**
prizemno desno, gdje se dobivaju publicke
informacije.

Ravnateljstvo.

Važno za izseljenike!

Prva i najveća hrvatska banka u Americi

utemeljena god. 1890.

FRANK ZOTTI & COMPANY

108 GREENWICH ST., NEW-YORK.

PODRUŽNICE:

11 Broadway, New-York
783 Ninth Ave., New-York

99 Dearborn St., Chicago, Ill.
608 Smithfield St., Pittsburg, Pa.

Odprema putnika iz Europe u Americu i obratno, sa najboljim paro-
brodima i uz najjeftinije cijene.

Prodaje izvorne željezničke karte za svako mjesto sjedinjenih država.
Prima i izplaćuje novčane pošiljke za svako mjesto kruglje zemaljske,
putem poste, bankah ili brzojavno.

Kupuje i prodaje inozemski novac uz dnevne cijene.
Utljeriva tražbine, ostavštine; prima sve u odvjetničku struku zasjecajuće
poslove.

Važno za izseljenike!

Upozorujemo svakoga onoga, koji namjerava u Americu putovati da nas
bezuveljno obavijesti, kada, sa kojim parobrodom dolazi i u koje mjesto sje-
dinjenih država je namio putovati; doseljenički dokazi vrlo su strogi, te se
svakomu lahko dogodi, da bude od izkrcanja izključen. Znamemo li za vaš
dolazak, naš činovnik će vas dočekati i pobrinuti se za vas.

Željezničke karte, za svako mjesto sjedinjenih država mogu se kod nas
mnogo jeftinije dobiti, nego li da se u Europi kupje. Preporučamo s toga
putnicima, da si kupje karte samo do New-Yorka a za željezničku kartu od
New-Yorka dalje neka se na nas obrate.

Traži li tko rođaka ili prijatelja u Americi, najlaglje će našim posre-
dovanjem za njega saznati.

Za bilo koje posredovanje u Americi, obratite se na:

PRVI HRVATSKI BANKU u AMERICI,

FRANK ZOTTI & COMPANY,

108 Greenwich Str., New-York, U. S. A.

Važno za izseljenike!

ŽELUDČANE KAPLJICE

sa zaštitnim znakom sv. Marka.

500 godina je stara ljekarna u kojoj se
po liečnički istraženom receptu želudčane
kapljice priredjuju. — Ove želudčane
kapljice, koje su priredjene po od jednog
liečnika dobljenom receptu, dotazuju svoju
izvrstnost za sačuvanje zdravlja, jer je
bolest živaca, blijedoća, nesna, migrain, gla-
vobolja, čini uvijek zla probava i zato nastajuća slabokrvnost. Iste djeluju
izvrstno kod nahladjenog želudca, slabosti želudca, zlo probave te s tim u
savezu zatvorenosti i bezidečnosti.

Izvadak iz raznih meni dobrovoljno poslanih zahvalnih pisma:
Sa Vašim želudčanim kapljicama sam posvema zadovoljan, pošto i njina moju kćerku
od mnogogodišnje blijedoće izliče. Molim Vas pošalje mi za K 5.— još 2 tuceta istih.
Hlako Kubricat, mjestni sudac u Radenburgu.

Vaše želudčane kapljice jednovrsto pomagose mojoj ženi proti želudčanoj boli. Posaljite
mi ponovno 12 botica. Josip Schneider, kućevlastnik u Beča, Wiednerhauptstrasse.

Želudčane kapljice dostavljaju se sa bezplatnim zametom i kao slo-
bodna pošiljka ako se unapred pošalje iznos ili pouzećem uz cijenu:

1 tuceta K 4.—, tri tuceta K 11.—, 5 tuceta K 17.—

Razaližio samo

„Gradska ljekarna“ u Zagrebu — Markov trg, 29

blizu crkve sv. Marka.